

- [Vijesti](#)
- [Vjera](#)
- [Obitelj](#)
- [Kultura](#)
- [Academicus](#)
- [Video](#)
- [Kolumne](#)
- [Misna čitanja](#)
- [Velike teme](#)

ŽENA 2.0

Ako se želimo boriti protiv nasilja nad ženama, moramo osnažiti dječake

Činjenica je da ni sve kaznene i prekršajne mjere čije se pooštavanje sada zaziva, nažalost, neće zaustaviti onoga koji je nakon svoje žene, naumio ubiti i sebe. Takav naum teško je spriječiti i zato treba učiniti sve da se on nikada ni ne pojavi. Hoćemo li to postići pukim pacificiranjem dječaka i osnaživanjem djevojčica? Baš suprotno. Danas je zapravo više potrebno osnaživati dječake, jer nasilje nije snaga, ono je kukavičluk, pa ako imamo porast nasilja, to znači da imamo sve slabije i slabije muškarce.

Lucija Čorić

Foto: Mika Baumeister

Kolovoz, mjesec iza nas, u vjerskom životu svake je godine obilježen blagdanom [Velike Gospe](#), kojeg mnogi vjernici koriste kako bi iskazali odanost i poštovanje jednoj Ženi, najvećoj među nama, toliko svetoj da je bila pošteđena smrti i uznesena na nebo. Nažalost, ovogodišnji su kolovoz u domaćoj javnosti obilježila i dva slučaja krajnjeg nepoštovanja prema ženama koje su napali njihovi muževi. U gospićkom slučaju žrtva je preživjela, dok je u slučaju iz Novske nesretna žena preminula. Sve je to ponovno u medijskom prostoru potaknulo raspravu o nasilju nad ženama, za koje se sada sve učestalije koristi riječ „femicid“. Iako taj pojam, ako je vjerovati [Wikipediji](#), nema pravu definiciju i mada bi, strogo etimološki, označavao bilo kakvo ubojstvo žene, u feminističkom kontekstu koristi ga se kao sinonim za „rodno uvjetovano nasilje“, odnosno ubojstvo žene zbog toga što je žena.

Takva definicija pruža vrlo čvrstu podlogu narativu o patrijarhalnom društvu u kojem se nasilje nad ženama tolerira, što dalje implicira da se u takvom društvu žena i dalje smatra inferiornom, „da je manje vrijedna, da joj se ne vjeruje, da se njezine procjene rizika i njezin strah ne uzimaju ozbiljno“, kao što je povodom ovih tragičnih događaja [izjavila](#) dr. sc. Maja Mamula iz Ženske sobe. To, pak, neizbježno dovodi do zaključka da svijest takvog društva treba mijenjati, a gdje drugo početi nego s najmlađima, pa je očito da je u vrtićima i školama potrebno poučavati djecu o ravnopravnosti spolova i o nenasilnom ponašanju, što bi u praksi značilo da dječake treba umirivati, a djevojčice osnaživati.

Nehotice ili namjerno, ovo je zaključivanje površno i pojednostavljeno, ali je efikasno po pitanju pronalaska krivca, žrtvenog jarca prema kojem ćemo usmjeriti ljutnju i koji će snositi posljedice, a kojeg, ako je vjerovati [Réneu Girardu](#), mi ljudi instinktivno tražimo. Taj je žrtveni jarc u ovom slučaju patrijarhalno društvo zbog kojeg represivni sustav ne uzima žene ozbiljno i ne čini dovoljno da bi se one zaštitile, pa je ono glavni krivac za njihovo stradavanje. Iako bi se represivni sustav svakako mogao unaprijediti, a krivci drastičnije kažnjavati, istina je puno kompliciranija i puno manje zadovoljavajuća za pronalazak jednog jedinog krivca.

Naime, u spomenutim nedavnim tragičnim slučajevima muškarci nisu napali žene jer su bile žene, nego jer su bile njihove žene. Nasilnici nisu svojim činom htjeli obezvrijediti cijeli ženski rod, nego nauditi jednoj posve konkretnoj ženi – svojoj. To dokazuje i slučaj nasilja koji je pretrpila prošle godine izazvao zanimanje domaće javnosti jer se radilo o saborskom zastupniku i njegovom istospolnom partneru. Tada nikome nije palo na pamet da taj čin prozove pokušajem homocida koji je bio motiviran mržnjom prema muškom rodu. Istom logikom da se zaključiti da se ni u Novskoj nije radilo o rodno, nego o osobno uvjetovanom nasilju.

U mnogo slučajeva obiteljskog nasilja – a i ovaj najnoviji primjer to pokazuje – muškarci nakon ženinog oduzmu i svoj život. Očito je, stoga, da je fizički napad posljednji čin u najčešće mučnoj dugogodišnjoj bračnoj ili partnerskoj drami. Dakle, ne radi se o spolu, nego o odnosu. A bračni odnosi najkompliciraniji su od svih, jer se nigdje drugdje ne živi tako intenzivno s osobom koja nam nije dana po krvi, nego je izabrana našom voljom.

Upravo je to polje izbora ona njiva na kojoj bi trebalo sijati sjeme međusobnog poštovanja i nenasilja. Nije dovoljno reći da nasilje nije rješenje, potrebno je stvoriti alternativu i dati alate da se do rješenja dođe. Zanimljivo je da na tom polju pripreme za brak, koliko je meni poznato, jedini sustavan rad poduzima Crkva koja podjeljivanje sakramenta braka uvjetuje pohađanjem tzv. zaručničkog tečaja. Mnogi parovi taj tečaj smatraju nepotrebnom formalnošću, nečim što se samo treba odraditi. To je u njihovim očima još samo jedan papir za vjenčanje. I dok se može raspravljati o manjkavostima ili potrebi promjene koncepta tog tečaja, ostaje činjenica da Crkva time naglašava ozbiljnost braka i važnost pravog i slobodnog izbora.

Činjenica je da ni sve kaznene i prekršajne mjere čije se pooštavanje sada zaziva, nažalost, neće zaustaviti onoga koji je nakon svoje žene, naumio ubiti i sebe. Takav naum teško je spriječiti i zato treba učiniti sve da se on nikada ni ne pojavi. Hoćemo li to postići pukim pacificiranjem dječaka i osnaživanjem djevojčica? Baš suprotno. Danas je zapravo više potrebno osnaživati dječake, jer nasilje nije snaga, ono je kukavičluk, pa ako imamo porast nasilja, to znači da imamo sve slabije i slabije muškarce. Nasilje nad ženama izraz je slabosti koja dolazi od poraza pred životom. A taj poraz kod muškaraca, čini se, češće nego kod žena, rezultira vanjskom manifestacijom u obliku nasilja. Tako su u svim nedavnim slučajevima pucnjave u SAD-u počinitelji bili muškarci. Muškarac koji nema smisao opasan je muškarac, a istinski snažan muškarac nikad se ne iskaljuje na fizički slabijem. One koji to čine treba pravedno kazniti, ali tu smo već kao društvo zakasnilo.

Danas je smisao možda teže naći nego ikada prije, jer imamo toliki toga da je teško pronaći nešto vrijedno naše pažnje, vrijedno borbe. Što mladiće sprječava da, primjerice, samo „odrađuju“ školu, fakultet ili posao, a ostatak vremena samo igraju [videoigrice](#), da se kroz život provlače i uz minimalan trud žive prilično ugodno? Kolika god bila kriza, većina nas živi komfornije nego što je ljudski rod ikad živio. No u tom se komforu krije i slabost, jer kako kaže poslovice, mirno more nikad nije stvorilo vještog mornara. Dakle, ako ne želimo imati nasilnike, dječake bismo trebali poučavati o smislu, o nečemu vrijednom borbe, o pravoj snazi.

Sedam dana poslije Velike Gospe slavimo blagdan Marije Kraljice, kojim se obilježava njena krunidba kao kraljice neba i zemlje. Zanimljivo je da ta patrijarhalna Crkva kao najveće stvoreno ljudsko biće koje je ikad hodalo Zemljom štuje – jednu ženu. Tu ženu proglašava kraljicom, drugim riječima, najsnažnijom i najmoćnijom osobom ikad, koja to nije postala gaženjem drugih, nego služenjem i poniznošću. Postoji li bolji primjer istinske snage? Naše dječake mogli bismo samo poučavati o tome da nasilno ponašanje nije dobro, ali ako im želimo pokazati koje je ponašanje silno, uputimo ih na Mariju, možda stovanjem Žene nauče poštovati svaku ženu.

**Članak je dio niza “Žena 2.0“, a objavljen je u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena Autora.*

Objavljeno: 12. rujna 2022.

- Oznake:
- [#aktualno](#)
- [#BlaženaDjevicaMarija](#)
- [#LucijaČorić](#)
- [#nasilje](#)
- [#obiteljskonasilje](#)
- [#Žena2.0](#)
- [#žlostavljanje](#)